

[Undervisningsministeren.]

vinde den Sundhed og Interesse for Idrætten, som alle maa ønske at fremme hos Ungdommen.

Der er fra mange Sider udtalt Betæneligheder ved under de økonomiske Vilkaar, som vi for Tiden lever under, at gennemføre en Nyordning, som vil stille Krav om større Udgifter baade for Stat og Kommune, og jeg er enig i, at man naturligvis maa tage Hensyn til de økonomiske Vilkaar, som vi her i Landet og som man Verden over for Tiden befinder sig i. Saa usikre og ustabile som Forholdene er, maa man tage nøje Hensyn til, hvad man begynder paa af Nyordninger, og hvilke Krav disse Nyordninger vil stille til kommende Tider. Men jeg maa paa den anden Side mene, at en Opretholdelse af den gældende Ordning ikke vilde betyde, at der ingen Udgifter blev for Kommunerne Landet over. Som jeg allerede har nævnt, er mange Kommuner saadan stillet, at de nødvendigvis maa gaa til Nybygninger og nye Foranstaltninger ved deres Skolevæsen, og faar vi ingen ny Lov, maa disse Udgifter fuldt ud bæres af Kommunerne selv. Saa nødvendigt som det er, at vi altid har vor Opmærksomhed henvendt paa, hvordan en Sag økonomisk vil virke, naar den føres ud i det praktiske Liv, mener jeg ogsaa, at paa dette Felt, med Hensyn til Ungdommens Opdragelse og Dygtiggørelse, maa et Samfund aldrig være smaaligt. Man har aldrig set en Nation blive fattig af at ofre noget paa sin Ungdom. Jeg mener ikke, at man derfor skal sige, at naar det offentlige bygger nye, flotte Skoler, er alting i Orden; det er ikke det, der er det afgørende for, om en Skole faar Betydning for den opvoksende Slægt. Men man kan med Rette kræve, at de Folk, der udfører en dygtig Gerning for det danske Folk i den danske Skole, faar bedre Arbejdsvilkaar; end store Dele af disse Kvinder og Mænd har for Tiden. Og naar det drejer sig om at hjælpe og støtte en Slægt, som — hvad alle ved — vil blive stillet over for store Vanskeligheder, naar den skal gaa ud og tage en Gerning op i det praktiske Liv, maa vi af ældre Slægtled yde vort Bidrag til, at den unge Slægt kan blive udrustet bedst muligt til at tage en Gerning op i Livet.

Der er i Lovforslaget aabnet Mulighed for, at Staten til de Nybygninger, der bliver en Følge af denne Lov, betaler Halvdelen af Udgifterne til Renter og Afdrag af de Laan, der optages i den Anledning, inden for et Beløb af 900 000 Kr. og inden for et Beløb til den enkelte Skole af 35 000 Kr.

Det er ikke ment som en Opfordring til Kommunerne til at bygge flot, men inden for det Beløb vil det være muligt at skaffe de Ting til Veje, som Lovforslaget kræver: Gymnastiksal, Idrætsplads, Skolekøkken samt Lokale til et Klasseværelse ud over, hvad der er i Øjeblikket. De 900 000 Kr. forslaar til at bygge for 30 Mill. Kr., hvis vi regner med Renter og Afdrag paa 6 pCt. af et Laan. Hvad Udgifterne vil blive, kan ingen sige noget om, naar det i saa høj Grad er overladt til den enkelte Kommune at afgøre, om den vil centralisere sit Skolevæsen, eller den hellere vil beholde de smaa Skoler, der nu findes, men det er i hvert Fald givet, at man i Landkommunerne kommer meget langt med en Byggeudgift paa 30 Mill. Kr., hvortil der efter Lovforslaget kan ydes Halvdelen af Udgifterne til Renter og Afdrag inden for et Beløb af 35 000 Kr. ved den enkelte Skole.

Den foreslaaede Ordning falder nøje i Traad med den Skolelovgivning, der har været gældende her i Landet i de sidste Slægtled. Den er rummelig, den er frisindet, den bryder ikke den frisindede Linie, som blev gennemført i Midten af forrige Aarhundrede. Den giver Mulighed for i højere Grad at opfylde Forældrenes berettigede Krav om, at Børnene i Skolen skal have mere Indsigt og Viden paa en Række Omraader, end det har været muligt at give dem under den gamle Lov. Den giver de lokale Skolemyndigheder, de lokale Skolekredse, det samme Selvstyre som hidtil. Paa visse Omraader faar de endda en udvidet Adgang til at ordne Skolen paa det enkelte Sted, saadan som Befolkningen finder det bedst svarende til Tidens Krav.

Jeg anbefaler til Tingets Velvilje dette Lovforslag, som jeg lægger megen Vægt paa nu at faa ophøjet til Lov, og jeg henstiller, at man giver det en saadan Tilslutning, at det ud over Landet kan faa en Betydning, som den kommende Slægt vil kunne være taknemmelig for, og som vi kan forsvare over for en Ungdom, som, hvad alle ved, vil blive stillet over for meget store Vanskeligheder.

H. P. Johansen: Det Skolelovsforslag, som vi nu behandler her i Landstinget, angaar som bekendt den tredie omfattende og betydningsfulde Skolereform, der er blevet forelagt i Løbet af de senere Aar. Den første var Seminarieloven, altsaa Loven om Lærernes Uddannelse, og den fik jo særdeles god Tilslutning her i Rigsdagen, idet de fire store Partier i Rigsdagssamlingen 1929—30 medvirkede til dens Gennem-